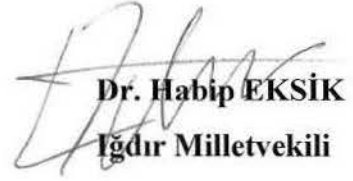

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin toprağı, havası ve suyu Avrupa ülkelerinden ithal edilen atık plastik ve çöplerden kaynaklı insan sağlığı için tehlikeli bir boyuta ulaşmıştır. Kontrolsüz ithal edilen atık plastik ve çöplerin çevreye, doğaya ve insan sağlığına verdiği zarar yönünden incelemenin yapılmasına dair Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

GEREKÇE

İktidar doğayı geriye dönüşü olmayacak bir biçimde tarumar etmektedir. Yaşadığımız coğrafya inşaat, maden ve enerji şirketlerinin azami çıkarları uğruna hızlı bir şekilde yok edilmektedir. Yaşam alanları, tarım alanları, enerji ve maden projelerinin kullanımına açılmakta böylece doğanın zarar görmesine sebep olunmaktadır.

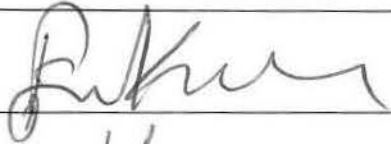
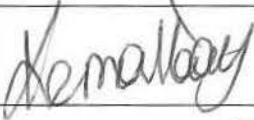
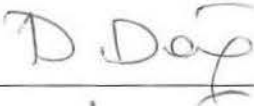
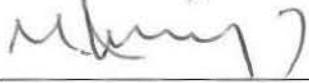
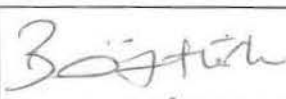
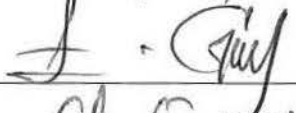
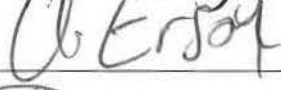
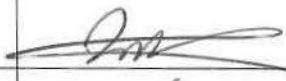
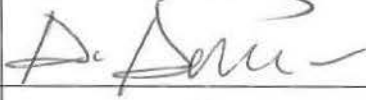
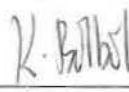
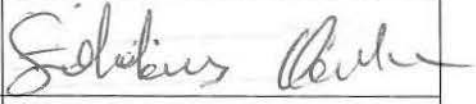
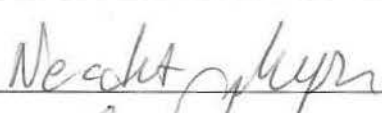
İktidarın 20 yıllık karnesine baktığımızda ekoloji açısından kapkara bir tablo ile karşı karşıya kalmış bulunmaktayız. Doğa sınır tanımaz bir şekilde sermayenin yağma ve talanına açılmış, ekonomik krizden çıkış yolu olarak doğanın talan edilmesi esas alınmıştır. Kuzey Marmara Otoyolu ve havaalanı inşaatı İstanbul'un ekosistemi açısından adeta bir kıyıma yol açmış, ülkenin doğusunda orman yangınları yaşanırken, batısı ise ranta peşkeş çekilmiştir. Altın arama çalışmalarından kaynaklı milyonlarca ağaç kesilirken, onlarca siyanürlü atık barajı ve cehennem çukurlarının oluşmasına sebep olunmuştur. 686 lisanslı Hidroelektrik santralinin bulunduğu Türkiye'de ırmakların aktığı vadilerde yaşayan milyonlarca canlı yok edilmiştir. 12 bin 500 yıllık Hasankeyf, ömrü 40-50 yıl olacağı belirtilen Ilısu Barajının suları altında bırakılmıştır. Tarihsel istilalarda bile zarar görmeyen binlerce yıllık kent, iktidarın talanından kurtarılamadı ve gelecek kuşaklara taşınamamıştır.

İktidar tüm bu olumsuz icraatlarına ek olarak başka ülkelerden plastik atık ithal ederek daha büyük çevre sorunlarının oluşmasına sebep olmaktadır. Geri dönüşümü oldukça maliyetli ve zahmetli olan plastik atıkların büyük bir kısmının sadece %9'unun geriye dönüştürüle bilindiği belirtilmektedir. Kendi çöpü ile baş edemeyen Türkiye'nin plastik atık ithalatı 2014-2019 yılları

arasında 173 kat arttığı Greenpeace raporlarına yansımıştır. Eurostat verilerine göre Avrupa'nın plastik çöpünü en çok alan ülke Türkiye'dir. Türkiye yalnızca Avrupa'dan 2020'de yaklaşık 660.000 ton plastik atık ithal etmiştir. Önce Çin, sonra Malezya, Vietnam ve Tayland'ın plastik atık ithalatına kısıtlama getirmesiyle Türkiye Avrupa'nın yeni plastik çöp rotası haline gelmiştir. Kendi ülkelerinde plastik kullanımına kısıtlama getiren Avrupa ülkeleri, baş edemedikleri plastik atıkları ise başka ülkelere göndererek kendi sorumluluklarını Türkiye gibi ülkelere havale etmektedirler. Gelişmiş batı ülkelerinde bu atıkları bertaraf etmenin maliyetinin yüksek olması ve doğalarına zarar vermeleri nedeniyle gelişmemiş ülkelere bu atıklar ihraç edilmektedir.

Nisan 2021'de Greenpeace'nin saha araştırmasına göre çoğunluğu İngiltere ve Avrupa Birliği ülkelerinden ithal edilen plastik atıkların Adana ilinde yasadışı bir şekilde çevreye döküldüğü ve açıkta yakıldığı tespit edilmiştir. Yasa dışı plastik döküm alanlarından toplanan toprak, kül, su ve tortu örnekleri Greenpeace Araştırma Laboratuvarlarından ve bağımsız laboratuvarların inceleme sonuçlarına göre Adana'da, topraktaki poliklorlu bifenillerin(PCB'ler) toplam konsantrasyonunun kontrol embriyo ve fetüse zarar verebildiği ve hormonlarda bozulmaya yol açabilen PCB'ler emzirme yoluyla anneden bebeğe geçebilmekte, alınan numuneler üzerinde 18 farklı metal ve metaloid türü araştırılmış ve insan sağlığı için pek çok zararı olduğu bilinen kurşun seviyesinin kontrol toprağından 15 kat ve yine insan için kanserojen olan kadmiyum seviyesinin de kontrol toprağında 30 kat yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Adana'daki beş bölgenin dördünde yüksek oranda klorlu benzen bileşikleri tespit edilmiştir. Bunların bazıları kanı etkileyebilir, cilt lezyonlarına ve karaciğer hastalığına neden olabilmekte, bazı bölgelerde tespit edilen ve insan için kanserojen olduğu bilinen benzo(a)piren konsantrasyonu, Türkiye'de meskun topraklar için izin verilen sınırın üzerinde olduğu tespit edilmiştir. İnsan sağlığı, hayvan sağlığı ve bitki örtüsü açısından son derece tehlikeli bir durum oluşturmaktadır. Plastik atıkların toprağı, suya ve havaya verdiği zarar etkisini on yıllarca hatta yüzyıllarca sürdürmektedir. Ayrıca İzmir-Kemalpaşa ve son olarak İstanbul-Sultangazi ilçesinde ithal edilmiş çöplerin olduğu basına yansımıştır.

Sonuç olarak; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının plastik atık ithalatının yasaklanmasını, atık geri dönüşümüne ilişkin şeffaflık ve denetim mekanizmalarının arttırılmasını gerekli tüm tedbirlerin alınması hususunda meclis araştırması yapılmasını talep ediyoruz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	